

YTTRANDE

Datum 2019-04-12
Dnr 1900122

1 (3)

Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se
marija.grekovska@regeringskansliet.se

Remiss: Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning

Näringsdepartementet dnr N2019/06699/SPN

Region Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat betänkande och önskar framföra kommentarer enligt nedan.

Inledning

Region Skåne har ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Region Skåne har sedan januari 2019 även ansvar för den regionala fysiska planeringen i länet, och i uppdrag att ta fram en regionplan för Skåne till 2022. Regionplaneuppdraget bygger vidare på arbetet med Strukturbild för Skåne som Region Skåne bedrivit tillsammans med de 33 skånska kommunerna sedan 2005. Inom Strukturbild för Skåne har en rad rapporter och kunskapsunderlag tagits fram med syfte att vara stöd i den kommunala och den regionala planeringen. *Strategier för det flerkärniga Skåne* antogs 2013 och bygger på fem strategiområden med syfte att uppnå hållbara strukturer med den fysiska planeringen som verktyg. Likt grunden för

strukturbildsarbetet är dialogen med kommunerna central även i framtagandet av regionplanen, för att kunna skapa en gemensam målbild.

Region Skånes synpunkter

Slutbetänkandet handlar om behovet och nyttan av samt förutsättningarna för privatinitiativrätt inom detaljplanering – och hur en sådan i så fall bör utformas. Om skälen för att införa privat initiativrätt överväger, bör enligt direktiven inriktningen vara, att den som tar initiativ till planläggning själv ska kunna samråda om ett förslag till en detaljplan och få förslaget behandlat av kommunen. Kommunen ska dock ha kvar rätten att besluta om vilka planer som ska antas. Inriktningen bör enligt direktiven vidare vara att det är kommunen som säkerställer att det planförslag som antas tillgodoser gällande krav.

Detta slutbetänkande grundar sig i ett av översiktsplaneutredningens fem uppdrag som går ut på att utreda hur översiktsplaneringen enligt plan- och bygglagen (2010:900), kan utvecklas för att underlätta efterföljande planering och hur dialogen mellan staten och kommunen om fysisk planering i större omfattning ska kunna hanteras inom ramen för översiktsplaneringen. Översiktsplaneutredningens uppdrag bygger i sin tur på förra regeringens bostadspolitiska paket med förslag på 22 åtgärder för fler bostäder, som presenterades i juni 2016.

Region Skånes sammanfattade synpunkter:

- Region Skåne delar utredningens uppfattning om att det redan idag finns en form av privat initiativrätt.
- Region Skåne anser att det kan ge en begränsat positiv effekt på tiden det tar att ta fram en detaljplan om en privat aktör får rätt att begära yttrande från länsstyrelsen. Det finns dock en risk både att tiden blir längre och kostnaden högre.
- Region Skåne ifrågasätter att mer krav på planbeskedet ger en snabbare planprocess. Region Skåne anser att det finns en risk att både fördyra och förlänga planprocessen.
- Region Skåne delar utredningens uppfattning om att det är bra att tydligt ange i detaljplaner när utredningar eller annat planeringsarbete utförts av privata initiativtagare.

Region Skånes synpunkter

Region Skåne anser att ambitionen att en snabbare, tydligare och öppnare planprocess är positiv. Förslagen i utredningen får totalt sett dock en mycket liten påverkan på planprocessen. Processen kan bli något snabbare, men riskerar också att bli långsammare och dyrare.

Utgångspunkter för planintressentens medverkan i detaljplanläggningen

Region Skåne konstaterar, liksom utredarna i slutbetänkandet, att det redan idag finns en form av privat initiativrätt. Privata initiativtagare kan även

idag kontakta kommunerna och initiera planarbete. Privata initiativtagare har möjlighet att genomföra utredningar och planeringsarbete eller genom plankostnadsavtal bekosta kommunernas planeringsarbete och därmed möjliggöra en snabbare process.

Planintressenten bör få inhämta synpunkter från länsstyrelsen

Idag kan endast kommunerna samråda med länsstyrelsen om ett planförslag. En föreslagen förändring i utredningen är att en privat aktör föreslås få rätt att begära yttrande från länsstyrelsen över ett planförslags förenlighet med ingripandegrunderna. För att en privat aktör enligt förslaget ska få inhämta synpunkter från länsstyrelsen krävs därför att denne har ett planbesked från kommunen.

Region Skåne anser att förslaget skulle kunna ge en positiv, om än begränsad effekt på tiden det tar att ta fram en detaljplan genom att nödvändiga utredningar påbörjas tidigare och färdigställs parallellt med den formella planen. Det finns dock en risk att kostnaden blir högre genom att fler utredningar än nödvändigt tas fram då bedömningen om det samlade utredningsbehovet görs i ett mycket tidigt skede.

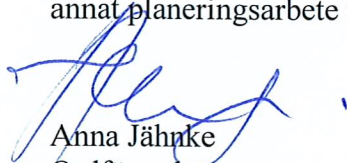
Kommunen ska i planbeskedet ange vilket underlag som kan behövas

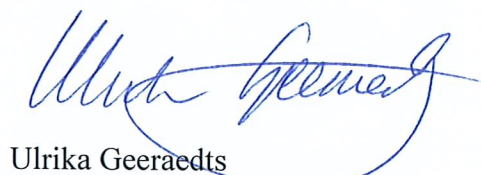
I beslut om planbesked ska kommunen enligt förslaget ange vilket underlag som kan behövas. Region Skåne anser att det finns en risk att kommunerna för att täcka upp alla eventualiteter ställer för stora krav. Detta riskerar att både fördyra och förlänga planprocessen.

Ett planbesked är varken idag eller i förslaget formellt nödvändigt, men krävs om en privat intressent ska få inhämta synpunkter från länsstyrelsen. Beslut om att påbörja planarbete kan annars tas samtidigt som beslut att godkänna ett planförslag för samråd. Region Skåne ifrågasätter därför att mer krav på planbeskedet skulle ge en snabbare planprocess.

Ett förtydligande av planintressentens möjlighet att bidra med underlag

Utredningar får lov att göras både av kommun och privata intressenter redan idag. Region Skåne delar utredningens uppfattning om att det är bra att öka transparensen genom att tydligt ange i detaljplaner när utredningar eller annat planeringsarbete utförts av privata initiativtagare.

Anna Jähne
Ordförande

Ulrika Geeraedts
Utvecklingsdirektör